

Β. Νέα από την ελληνική και διεθνή κοινότητα

Υβριδική ανάπτυξη μέσω καινοτομίας και δημιουργικότητας σε τοπικό επίπεδο

του Παναγιώτη Ιγνατιάδη

Η καινοτομία αποτελεί κεντρική προτεραιότητα της Ευρώπης κατά την τελευταία δεκαετία.

Για να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή αυτού του νέου κόσμου, η Ευρώπη πρέπει να γίνει πιο δημιουργική και καινοτόμος. Δημιουργικότητα σημαίνει να επινοεί κανείς κάτι που δεν υπήρχε πριν και να αναζητεί νέες λύσεις και μορφές. Καινοτομία σημαίνει εισαγωγή αλλαγών στην κοινωνία και την οικονομία. Οι δραστηριότητες σχεδιασμού μετατρέπουν τις ιδέες σε αξίες και συνδέουν τη δημιουργικότητα με την καινοτομία.

Το προηγούμενο μήνα (Δεκέμβριος 2009) οι πρεσβευτές για το ευρωπαϊκό έτος δημιουργικότητας και καινοτομίας 2009 έδωσαν στη δημοσιότητα ένα κείμενο-μανιφέστο για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της καινοτομίας στη Ευρώπη.

Το μανιφέστο στηρίζεται στις παρακάτω 7 αρχές :

1. Υποστήριξη της δημιουργικότητας σε μια διαδικασία διά βίου μάθησης, με το συνδυασμό θεωρίας και πράξης.
2. Να καταστούν τα σχολεία και τα πανεπιστήμια τόποι όπου οι σπουδαστές και οι εκπαιδευτικοί θα συμμετέχουν στη δημιουργική σκέψη και την πρακτική εκμάθηση.
3. Μετατροπή των θέσεων εργασίας σε τόπους μάθησης.
4. Προώθηση ενός ισχυρού, ανεξάρτητου και πολύμορφου πολιτιστικού τομέα που να μπορεί να στηρίζει τον διαπολιτισμικό διάλογο.

5. Προώθηση της επιστημονικής έρευνας για την κατανόηση του κόσμου, τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων και την ενθάρρυνση της καινοτομίας.

6. Προώθηση των διεργασιών σχεδιασμού, της σκέψης και των μέσων, της κατανόησης των αναγκών, των συναισθημάτων, των προσδοκιών και των ικανοτήτων των χρηστών.

7. Υποστήριξη της επιχειρηματικής καινοτομίας, που συμβάλλει στην ευημερία και τη βιωσιμότητα.

Για να μπορούν να επιτύχουν οι παραπάνω στόχοι σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο θα πρέπει να αλληλέξυμμε συνολικά την αντίληψη που επικρατεί σχετικά με την έννοια της καινοτομίας. Η Κρήτη για να προχωρήσει στην κοινωνία της δημιουργικότητας και της καινοτομίας χρειάζεται αύξηση των επενδύσεων στη γνώση με σεβασμό της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η νέα γνώση βασίζεται στην ιστορική γνώση και οι περισσότερες καινοτομίες είναι νέοι συνδυασμοί ήδη υφιστάμενων επιτευγμάτων. Ο πολιτισμός, με το σεβασμό προς την ατομική και συλλογική μνήμη, είναι σημαντικός για τη διατήρηση της αίσθησης προσανατολισμού στο σημερινό πλαίσιο συνεχών αλλαγών

Οι σημαντικές παρεμβάσεις που θα πρέπει να γίνουν σε τοπικό επίπεδο θα πρέπει να προσανατολίζονται:

1) Στη διεύρυνση της έννοιας της καινοτομίας

Οι επιχειρήσεις καινοτομούν κυρίως για

την απόδοση των επενδύσεων, η κοινωνία όμως θα πρέπει να καινοτομεί για κοινωνική μεταμόρφωση.

Η αναδυόμενη νέα φύση της καινοτομίας έχει μια σειρά από κρίσιμα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν το μέλλον της καινοτομίας από την καινοτομία της βιομηχανικής εποχής.

Τέσσερις είναι οι τάσεις που θα μετατρέψουν σταδιακά τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες και οι οργανισμοί θα καινοτομούν στο μέλλον:

- **Συν-δημιουργία αξίας με τους πελάτες και αξιοποίηση των γνώσεων σχετικά με τους χρήστες (user driven innovation).**
- **Παγκόσμια προσφορά γνώσης και δίκτυα συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο (Glocalization).**
- **Μεγάλες κοινωνικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις ως κινητήρια δύναμη της καινοτομίας (grand challenges).**
- **Ανάγκες του δημόσιου τομέα ως κινητήρια δύναμη για την ενθάρρυνση της καινοτομίας .**

Μέχρι πρόσφατα, οι τάσεις αυτές έχουν αναπτυχθεί σε μικρή κλίμακα εξειδικευμένων αγορών. Το νέο στοιχείο είναι ότι όλο και περισσότερες εταιρείες αντιδρούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και αρχίζουν να καινοτομούν με νέους τρόπους. Με άλλα λόγια, αλληλάζουν τις στρατηγικές και τα επιχειρηματικά μοντέλα.

2) Στα καινοτόμα μοντέλα χρηματοδότησης

Η Κρήτη χρειάζεται μια ριζικά νέα προσέγγιση για τη χρηματοδότηση της καινοτομίας με νέες συνεργασίες που να συνδυάσουν τη χρηματοδότηση μεταξύ των μέσων. Η καινοτομία θα πρέπει να είναι στα βασικά τραπεζικά προϊόντα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων του νησιού, και στο ΠΕΠ Κρήτης να υπάρχει ειδικό Ταμείο Καινοτομίας που θα ανταμείβει τις νέες πρωτοβουλίες στις επιχειρήσεις,

στον δημόσιο τομέα και στην κοινωνία των πολιτών.

3) Στην ανάπτυξη Εργαστηρίων Καινοτομίας

Η καινοτομία τρέφεται από τη συνεργασία, τη σπίθα και την αντιμετώπιση των διαφορετικών ιδεών, προοπτικών και εμπειριών. Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και τα Web 2.0 εργαλεία μεταμορφώνουν την αλληλεπίδραση των ανθρώπων. Η ανοικτή καινοτομία βασίζεται στη δύναμη των δικτύων και της πρόσβασης στη γνώση σε όλη την Ευρώπη και παγκοσμίως.

Παραδοσιακοί φορείς ανάπτυξης επιχειρηματικότητας και προώθησης της καινοτομίας (Επιστημονικά Πάρκα, Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων κτλ) θα πρέπει να μετατραπούν σε εργαστήρια καινοτομίας όπου θα μετασχηματίσουν την τοπική οικονομία σε εργαστήριο ιδεών και μεθόδων προς επίλυση των προβλημάτων της τοπικής οικονομίας με τη συμμετοχή των πολιτών.

Στο Ρέθυμνο λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 2008 θερμοκοιτίδα δημιουργικών επιχειρήσεων κάτω από την εποπτεία του Επιμελητηρίου Ρεθύμνης και του ΒΙΟΠΑ Ρεθύμνης Α.Ε. Στόχος της θερμοκοιτίδας είναι η βιώσιμη ανάπτυξη επιχειρήσεων που ασχολούνται με τη δημιουργική οικονομία, τη δημιουργία cluster μεταξύ των επιχειρήσεων και των φορέων γνώσης για την προώθηση της έρευνας στη μουσική, τα πολυμέσα και τα ψηφιακά παιχνίδια.

Περισσότερες Πληροφορίες :
www.incubator.vioparet.gr